

Flinke arbeidsbesparing en prettiger werken

Probeer werkzaamheden te voorkomen of te vermijden

Het zoeken naar verbeteringen in de bestaande manier van werken, levert vaak zowel een flinke arbeidsbesparing als een verbetering van de werkomstandigheden op. Bij de verbetering van werkmethode hanteren arbeidskundigen een ezelsbruggetje waarmee een werkmethode beoordeeld wordt. Dit is de ELVOSICO-regel. ELVOSICO staat voor: ELimineren (vermijden of voorkomen), VOlgorde veranderen, SImplificeren (vereenvoudigen) en COmbineren van handelingen. In dit eerste artikel in een korte serie, aandacht voor het elimineren.

TEKST: TON HENDRIX

BEELD: ERIC VAN HOUTEN

In de loop der jaren is er op het gebied van de werkmethode in de groenteteelt, maar ook bij de snijbloemen en zeker bij de potplanten, veel veranderd. Mede dankzij een sterke mechanisatie voeren de medewerkers in de glastuinbouw de meeste bewerkingen nu eenvoudiger en sneller uit.

Elimineren: niet meer uitvoeren

Elimineren betekent de betreffende handeling niet meer uitvoeren. Bij het transport zijn legio voorbeelden waarbij we dat toepassen. Door onder een hoeveelheid product een rijdend onderstel te plaatsen of het product in een container, zeil of bak te doen, voorkomen we het overslaan van product van pad naar transportmiddel. Het product staat al op, of zit al in het transportmiddel.

Ook door het product te telen op een verrijdbaar onderstel voorkomt een teler dat hij het product moet verplaatsen van het teelpad naar hoofdpad. Bij de mobiele teeltsystemen van potplanten en snijbloemen maken de betreffende ondernemers daar dankbaar gebruik van. Bij deze teelt-

Transport in containers voorkomt het overslaan van product van pad naar transportmiddel.

methode liggen de arbeidsbesparingen in de grootte van 25%.

In de groenteteelt zijn we nog niet zover. Proeven bij de Bleiswijkse Zoom, Metazet en op andere bedrijven tonen aan dat er perspectieven voor een dergelijk systeem zijn. De voordelen liggen zowel op het gebied van de arbeidsbesparing als de ruimtebenutting. Momenteel teelt een bedrijf tomaten in hangende goten en een bedrijf teelt paprika's op verrijdbare onderstellen. Insiders zijn heel positief over de mogelijkheden van mobiele systemen in de glasgroenteteelt.

Inhoezen èn sorteren

Leg bossen snijbloemen, die achter een sorteermachine ingehoed moeten worden, in een elektronische teller. Dat voorkomt het opnieuw aftellen van de bossen bij het inpakken. De telmachine geeft een signaal wanneer het juiste aantal is bereikt, waarna een medewerker ze in een emmer of doos kan verpakken.

Een ander voorbeeld is het direct bij het oprapen, inhoezen en op grootte sorteren van potplanten. Omdat de medewerker de pot toch vast heeft, is het verstandig deze direct in te hoezen en op grootte in de juiste aflevertray te plaatsen en ze niet later in een aparte werkgang in te hoezen en te sorteren. Dat vereist wel een aangepast transportmiddel, waarop de meest voorkomende sorteringen een plaats hebben, maar het bespaart wel naar schatting 30% aan arbeid.

Door producten als andijvie en Chinese kool bij het opladen af te wegen, voorkomt een teler dat hij de kratten of dozen in de schuur weer moet afladen, moet afwegen en weer moet opladen. Arbeidstechnisch geeft de eerste werkmethode een besparing van 15% op de tweede methode.

Bij mobiele teeltsystemen hoeft een teler het product niet meer van het teelpad naar het hoofdpad te verplaatsen; dat bespaart 25% aan arbeid.

Handeling weglaten

Soms is het ook verstandig een handeling helemaal achterwege te laten. Een potplantenbedrijf teelt lidcactussen in verschillende kleuren. Voor iedere kleur gebruikt de ondernemer een andere kleur hoes en een afwijkend etiket. Navraag bij collega's en vergelijking van de prijzen op de veiling leert dat dit geen positief effect heeft op de prijs. Daarom is de teler gestopt met het aanbrengen van verschillende etiketten en heeft hij voor het komende seizoen alleen nog maar een neutrale hoes. Daardoor bespaart hij arbeid en kosten voor de gekleurde hoezen en etiketten.